

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.229/2016/21. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. év április hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2016. év március hó 24. napján kelt 24.B.2287/2013/102. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az ítélet bevezető részéből a 2014. év június hó 17.-i tárgyalási határnapra utalást mellőzi.

A vádlott terhére rótt bűncselekményeket 3 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének (1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), 4 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének (1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés) és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségeinek (1978. évi IV. törvény 276. §) minősíti.

A Ráckevei Városi Bíróság 7.B.729/2011/4. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátás hatályon kívül helyezésére, a próbára bocsátás megszüntetésére, valamint a tartás elmulasztásának vétsége miatti büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, egyben a Fővárosi Törvényszék Bpk.351/2014. számú, a próbára bocsátással érintett büntetőügyét elkülöníti.

A börtönbüntetés végrehajtásának 3 (három) évi próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett a vádlottat mellékbüntetésül 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 20.000,- (húszezer) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.229/2016/21. szám

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék a 2016. év március hó 24. napján kihirdetett 24.B.2287/2013/102. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), egyben a Ráckevei Városi Bíróság 7.B.729/2011/4. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátást hatályon kívül helyezte, és a próbára bocsátást megszüntette. A vádlottat a próbára bocsátás hatályon kívül helyezése folytán tartás elmulasztásának vétsége (1978. évi IV. törvény 196. § (1) bekezdés) miatt is halmazati büntetésül 1 év 8 hónap szabadságvesztésre, 2 év gazdasági társaság vezető tisztviselő foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést - annak esetleges végrehajtása esetére - börtönben rendelte végrehajtani. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a kiszabott büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, kötelezte a terhén felmerült bűnügyi költség viselésére. A vádlottat az ellene számvitel rendje megsértésének büntette (Btk. 403.§ (1) bekezdés a.) pont) miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú bíróság a vád tényeivel egyezően állapította meg, hogy a Kft. 2004. év május hó 4. napjától 2007. év december hó 17. napjáig a cég által közvetített és foglalkoztatott munkavállalók munkabére utáni adó- és járulék bejelentési és befizetési kötelezettségének az APEH Észak-Budapesti Igazgatósága felé 2004-2006-ig évente, 2007. év februárjától 2007. év decemberéig terjedő időszakban pedig havonta nem tett eleget, 2007. év januárjában valótlan adatokat közölt, az eltitkolt közterheket nem fizette meg az adóhatóság felé.

Azt rögzítette tényként, hogy a vádlott, mint a társaság önálló képviselőjére egyedül jogosult, és ezáltal döntési joggal egyedül bíró vezetője 2007. év január hó 9. napjától 2007. év december hó 17. napjáig terjedő időszakban az egészségbiztosítási alap, a nyugdíjbiztosítási alap, a munkaadói járulék, a munkavállalói járulék, a szakképzési hozzájárulás, az egészségügyi hozzájárulás és a személyi jövedelemadó előleg tekintetében összesen 33.802.000 forinttal csökkentette a központi költségvetés adóbevételét.

Az indokolásból kitűnően nem látta megállapíthatónak, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége a 2004-2005-2006 évben be nem vallott járulékok tekintetében fenn állt volna.

A minősítés körében a vádhatóság álláspontjával nem értett egyet. Utalt arra, hogy a 2012. évi C. törvény 396.§-a konstrukciója megalkotásával a törvényhozó kifejezésre juttatta azon szándékát, hogy a különböző költségvetési alrendszereket sértő cselekmények törvényi egységet képezzenek. Véleménye szerint ezzel a törvényhozói céllal lenne ellentétes az, hogy a törvényi egység részét képező egyes cselekmények miatt az üzletszerű elkövetés megállapítható lenne, mely egyúttal azt is

jelentené, hogy nem lehetne nem üzletszerűen elkövetni a költségvetési csalás bűncselekményét. (ítélet 15. oldal)

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

Ezen dogmatikai alapvetés után kifejtette, hogy a vádlott 2007 adóévben (ítélet 15. oldal 5. bekezdés 1. sorában a 2008 év nyilvánvaló elírás) több adóbevallási időszakra elkövetett cselekménye törvényi egységet képez, a vád álláspontjával szemben a folytatólagosság megállapítása kizárt, a cselekményt az üzletszerűség nem minősíti fel. Külön felmentő rendelkezés meghozatalára a költségvetést károsító magatartást illetően nem volt szükség, mert a büntetőjogilag értékelendő magatartás a törvényi egység folytán egy rendbeli cselekménynek minősül. Ebből következően álláspontja szerint az elbíráláskor hatályos büntető törvény a vádlottra összehatásában kedvezőbb.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére téves minősítés miatt, valamint súlyosításért jelentett be fellebbezést, a számvitel rendjének megsértése miatti felmentő rendelkezést tudomásul vette, ezért az részjogerőre emelkedett. A vádlott és védője felmentésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.494/2016/1. számú átiratában utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy az a vádlott bűnösségére, valamint a minősítésre is kihatással volt. (Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) Kifejtette, hogy a bizonyítékok sokoldalú elemzése nem történt meg, a tanúk vallomásait a törvényszék nem értékelte egyenként, hanem csoportokba sorolta. Vallomásaikból összegezve csak azt emelte ki, ami a koncepciójába illett, amelynek lényege az volt, hogy szóbeszéd alapján szerezték azon értesüléseket, hogy a cég vezetője ténylegesen ezen időszakban is a vádlott volt. Nem állapítható meg az, hogy vallomásaik egyéb részleteit - amelyek a tényállás szempontjából szintén fontosak voltak - az elsőfokú bíróság miként értékelte. Elmulasztotta a törvényszék az egyes bizonyítékokat egymással összefüggésben való értékelését is. Tanúl vallomását nem tekintette sem korrektnek, sem érdektelennek, mivel álláspontja szerint a vádlott és a tanú között a tartásdíj miatt peres, haragos viszony van, valamint a tanú aláírása van a munkaszerződéseken, amelyeket ő nem írhatott volna alá. Amikor a törvényszék azt állította, hogy a tanú elfogult és tőle objektív vallomás nem várható, nem értékelte azt, hogy a vallomását - miszerint a cégnél a döntéseket a vádlott hozta - alátámasztotta azoknak a tanúknak a vallomása is, akik a céggel már hosszabb ideje munkakapcsolatban álltak, így alkalmuk volt megismerni annak tagjait. A 22. számú tanú, tanú2, tanú3, tanú4, a 8. számú tanú, tanú5, tanú6, tanú7 és tanú8 is rendelkeztek olyan információkkal, amelyből levonható lett volna az a következtetés, hogy a vádlott volt valójában a cégbejegyzéssel ellentétben a vezető. Voltak olyan oktatások, évértékelők, amikor a kft. vezetősége megjelent, a tanúk meggyőződhetek arról, hogy a cég fontos döntéseit a vádlott hozta és csak az adminisztratív ügyeket intézte tanú1. Téves az elsőfokú bíróságnak az a következtetése is, hogy a munkaszerződéseket tanú1 írta alá, amelyből az következik, hogy a céget ő irányította. Az ügyész kigyűjtötte azon munkavállalókat, akik esetében a munkaszerződést a vádlott, mint munkáltató és ügyvezető írta alá (melléklet III. kötet), mely bizonyítékokkal az elsőfokú bíróság ugyancsak nem foglalkozott (tanú9, tanú10, tanú11, tanú12, tanú13, tanú14, tanú15, tanú16, tanú17).

Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a társasági szerződés tartalmát, amely szerint az üzletrész 20%-a tanú18-é, 80% vádlotté, a szavazatokból 60 tanú18-é, míg 240 vádlotté, amelyből ugyancsak a vádlott vezető szerepére lehet következtetni. A Banknál vezetett számlákhoz a vádlottnak is hozzáférése volt, a banki iratokon mint képviselő szerepelt.

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.229/2016/21. szám

Az írást megfogalmazása szerint, amennyiben a fentebb hivatkozott tanúk vallomásait, a felsorolt munkaszerződéseket, a társasági szerződés adatait, valamint a bankszámlákhoz való hozzáférést összevetette volna az elsőfokú bíróság tanúl vallomásával, megállapítható lett volna, hogy mindenben alátámasztották a tanúl által elmondottakat, ezért nem helytálló az az első bírói álláspont, hogy tanúl-tól nem várható pártatlan, objektív vallomás. Tévedett tehát a Fővárosi Törvényszék, amikor azt állapította meg, hogy nem bizonyítható, hogy 2004. évtől 2006. év végéig a vádlott irányította a kft-t, mert a logikus bizonyítékmérlegelésből nem ez következne. Tekintettel azonban arra, hogy az indokolási kötelezettség megszegése olyan súlyos, amely nem teszi lehetővé a másodfokú felülbírálatot, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és a törvényszék új eljárásra utasítása szükséges.

Hivatkozott az ügyészség másodlagosan arra is, hogy a Fővárosi Törvényszék helytelenül minősítette a cselekményt, mert az üzletszerű elkövetés megállapítható, ezért az elkövetéskori jogszabályt kellett volna alkalmazni, az új büntetőtörvény a vádlottra nem kedvezőbb. Utalt arra is, hogy a büntetés kiszabás körében tévesen értékelte az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények között azt a tényt, hogy a vádlott két kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni, mert éppen a tartásdíj nem fizetése miatt került elmarasztalásra a próbára bocsátással zárult büntetőügyben.

A megállapított büntetés nemét megfelelően értékelte, azonban annak lényeges emelését tartotta indokoltnak. Véleménye szerint végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés, valamint vagyonelkobzás alkalmazása szükséges, értelemszerűen a büntetés enyhítésére nem látott alapot.

Az ügyész a nyilvános ülésen perbeszédében az írástban írtakat fenntartotta, az ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

A vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy a 2004-2006 közötti időszak tekintetében - amikor nem a vádlott volt a társaság bejegyzett ügyvezetője - büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg, az elsőfokú bíróság ítéletében leírtakat e tekintetben osztotta. Ugyanakkor véleménye szerint tévedett a törvényszék, amikor a vádlott büntetőjogi felelősségét a 2007-es időszakra vonatkozóan megállapította. Nem vitatható, hogy nem tett eleget a havonkénti bevallási kötelezettségének, de ennek számos oka lehetett, amely mentesíti a felelősség alól. A cég átvételére részéről nem a működtetés érdekében került sor, hanem azért, mert az előző ügyvezetővel abban állapodott meg, hogy 2007-ben lebonyolítja a cég megszűntetését. A társaság tartozásairól nem volt tudomása, bűncselekményt nem valósított meg. A védői érvelés szerint a magánokirat-hamisítás vétsége pedig azért nem állapítható meg a vádlott terhére, mert nem bizonyítható, hogy általa került sor a hamis tartalmú okiratok benyújtására, ezért a közbizalom elleni cselekmény tekintetében is felmentésre tett indítványt. Másodlagos indítványában azzal érvelt, hogy 10 éves időmúlás mellett súlyosításra nincs lehetőség, az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló ügyészi indítvánnyal sem értett egyet.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást. Helyt adott a vádlott meghatalmazott védője azon bizonyítási indítványának, hogy valamennyi tanút, akitől releváns nyilatkozat várható,

hallgasson ki. A külföldön tartózkodó, a beteg és időközben elhalálozott tanúkon kívül valamennyi olyan személyt kihallgatott, akik a vádbeli időszakban

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.229/2016/21. szám

a vádlott tevékenységével kapcsolatban érdemi nyilatkozatot tudtak tenni. A bizonyítást teljes terjedelemben lefolytatta, mely alapján a másodfokú bíróság megítélése szerint többnyire megalapozott tényállást állapított meg.

Az ítéleti tényállás ugyanakkor részben megalapozatlan, melyet az ítéltábla a Be. 352.§ (1) bekezdés a.) pontjában írt jogkörénél fogva az iratok tartalma és a másodfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítvány alapján kiegészít, illetve módosít.

A személyi részt illetően az erkölcsi bizonyítvány tartalma alapján rögzíteni szükséges, hogy a vádlottat jelen eljárásban elbírált cselekmények után a Székesfehérvári Járásbíróság a 2014. szeptember hó 19. napján kelt 14.B.1328/2009/310. számú ítéletével, mely a Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf. 78/2015/40. számú ítéletével eszközölt változtatással 2016. június hó 7. napján emelkedett jogerőre, több rb. csalás büntette miatt 1 év 6 hó börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.
Elkövetési idő: 2007. július hó 11- 2008. január 28.

A másodfokú bíróság a történeti tényállásból mellőzi az ítélet 3. oldal 5. bekezdésétől I. alatt jelzett részt, mert a próbára bocsátással érintett ügyben a próbára bocsátás megszüntetésére az elsőfokú bíróság részéről a később kifejtettek értelmében tévesen került sor.

A 8. oldal utolsó bekezdését követően a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a 2004-2005-2006. évekre vonatkozóan a nyilatkozat-tételi és befizetési kötelezettség nem teljesítésében a vádlott büntetőjogi felelőssége bírói bizonyossággal nem állapítható meg.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a Kft. adózó ügyében 2004 - 2007. december hó 17. közötti időszakra vonatkozóan több ellenőrzési eljárást folytatott, így felszámolás miatti tevékenység záró vizsgálatot (kivéve ÁFA) a 2005. január 1. és 2009. május 21. közötti időszakra, 45.369.000 forint befizetendő adókülönbözetet, 22.684.000 forint adóhiányok miatti bírságot, 400.000 forint mulasztási bírságot, és 21.898.000 késedelmi pótlékot állapított meg, a határozat 2010. július hó 19. napján emelkedett jogerőre.

2007. január 1. - 2008. december hó 31. napjáig ÁFA adónemben történt ellenőrzés, mely 9.639.000 forint adókülönbözetet, 4.819.000 forint adóhiányok miatti bírságot, 200.000 forint mulasztási bírságot, 1.941.111 forint késedelmi pótlékot állapított meg, a határozat 2010. március hó 9. napján emelkedett jogerőre. E két esetben az adóhatóság végrehajtási eljárást nem indított, mert a társaság 2009. május 22.-i hatállyal jogerősen felszámolásra került.

2004. március 9-től 2006. december hó 31. napjáig tartó időszakra ÁFA és további adónemekre az adóhatósági ellenőrzés megghiúsult. (másodfokú eljárásban beszerzett Nemzeti Adó- és Vámhivatal által megküldött válaszirat tartalma alapján)

A kiegészített, módosított tényállás a Be. 352.§ (2) bekezdése szerint a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a releváns bizonyítékokat többnyire felsorolta és kétségtelenül nem személyenként, de megfelelő csoportosításban elemezte azokat. Ugyanakkor szemben az ügyészi érveléssel bizonyítékértékelő tevékenységének a felülbírálathoz szükséges mértékben eleget tett.

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

Helyes a Fellebbviteli Főügyészség azon hivatkozása, hogy vádlott írta alá tanú9, tanú10, tanú11, tanú12, tanú13, tanú14, tanú15, tanú16, valamint tanú17 munkaszerződéseit, mint munkáltató és ügyvezető igazgató.

Ezen túlmenően a mellékletek II. kötetében 2006 évben a 21. számú tanú, tanú5, tanú6 és tanú19, a III. kötetben rögzített munkaszerződések közül pedig tanú20 és tanú21 munkaszerződését is munkáltatóként és ügyvezető igazgatóként a vádlott írta alá annak ellenére, hogy cégnyilvántartás adatai szerint nem ő volt a bejegyzett vezető tisztviselő.

Helyes azon ügyészi meglátás is, hogy tételelesen nem értékelte a törvényszék a társasági szerződés általa hivatkozott bejegyzéseit, illetőleg azt aényt, hogy a társaság számláját vezető pénzügyintézetnél a vádlott hozzáférési jogosultsággal rendelkezett a bankszámlához. (mellékletek V. kötet 2004. március 9.-i keltezésű azonosítási adatlap szerint a vádlott tanú18-al együtt képviselőként került feltüntetésre)

A bizonyítékok köre ezen bizonyítékokkal együtt teljes.

A másodfokú bíróság megítélése szerint nem kifogásolható azon ítéletszerkesztés, hogy a törvényszék a tanúk vallomásait csoportosította, majd kizárólag azon vallomásokat mérlegelte egyesével, amelyek különös relevanciával bírtak álláspontja szerint az ügy megítélése szempontjából. Így kiemelt figyelmet szentelt tanú1 vallomásának, miután helytállóan rögzítette, hogy tanú18 vallomása a törvényesen gyakorolt vallomás megtagadási jog kapcsán mint bizonyíték kiesett. Tanú1 vallomását pedig - összevetve a többi bizonyítékkal - nem tekintette olyan meggyőzőnek, amelyre tényállást alapíthatott volna. E körben mérlegelését meggyőzően indokolta, mely mérlegeléssel az ítéltábla az alább kifejtettek miatt egyetértett.

A Kft. önálló vezető tisztviselőjeként 2004-2005-2006. években tanú18 volt bejegyezve, a vádlottnak a cég bankszámlájához hozzáférése volt. Figyelemmel azonban arra, hogy tanú18 élt a hozzátartozót megillető vallomás megtagadás lehetőségével, nem volt megismerhető azon tudomása, hogy az egyes vád tárgyát képező adóévekben a társaság miért nem tett eleget az adó- és járulék befizetési és bevallási kötelezettségének.

A vádlott nyilatkozata szerint nem látott el a bejegyzett ügyvezető helyett tényleges ügyvezetői feladatokat, tanú18 ügyvezetői időszaka alatt ténylegesen nem ő irányította a céget, így az adó- és járulék bevallási és fizetési kötelezettség sem őt terhelte.

Tanú1 vallomása szerint a vádlott tanú18 ügyvezetői időszaka alatt adott számára utasítást az adminisztratív teendőket illetően, véleménye szerint a cég ügyeit is intézte, a munkaerő kölcsönzéssel kapcsolatos problémákat is menedzselte.

Az ügyészi álláspont az volt, hogy amennyiben a tanúk vallomásait, a felsorolt munkaszerződéseket, a társasági szerződések adatait, valamint a bankszámlához való hozzáférést az elsőfokú bíróság

összevetette volna tanúl tanúvallomásaival, azt kellett volna megállapítani, hogy tanúl vallomása helytálló, arra ítéleti tényállás alapítható, amely a vádlott büntetőjogi felelősségét a 2004-2006 közötti időszakra is megalapozza.

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

A másodfokú bíróság megítélése szerint ezen ügyészi álláspont a bizonyítékok felülmérlegelését célozza, amelyre megalapozottan megállapított tények mellett nincs mód, másfelől téves logikai következtetésen is alapul.

Erre utaló írásos dokumentáció hiányában kizárólagosan tanúl8-tól lehetett volna érdemi információt nyerni arra vonatkozóan, hogy az adó- és járulék bevallási és befizetési kötelezettséggel kapcsolatos ügyvezetői tevékenységét a vádlottra átruházta-e, illetve ezen ügyvezetői kötelezettsége elmulasztására őt esetlegesen a vádlott bírta-e rá, illetve a teljesítés elmulasztásában a vádlott bármilyen módon segítségére volt-e. Nyilatkozata nélkül nem állapítható meg a vádlott és közötté fennállt feladatmegosztás még abban az esetben sem, ha több tanú nyilatkozott úgy, hogy a társaság ügyeinek intézésében a vádlott részt vett, főnként tűnt fel. A fentebb hivatkozottakon túli tanúk közül a büntetőügy elbírálása szempontjából releváns tényekről senki nem tudott nyilatkozni, olyan okirati bizonyíték sem állt rendelkezésre, amely ebben a körben irányadó lett volna. Tanúl tanúvallomása is csak abban a körben tartalmaz adatot, hogy a cég ügyeit tanúl8 ügyvezetői időszakában is a vádlott vitte. Arra vonatkozó ismerete, hogy az adóbevallással kapcsolatban is neki kellett volna intézkednie, még neki sem volt.

Az elsőfokú bíróság szemben az ügyészi állásponttal, foglalkozott a terhelő és mentő tanúvallomásokkal és az okirati bizonyítékokkal, azokat egymással összevetve azt állapította meg, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége tanúl8 ügyvezetői időszaka idejére nem állapítható meg. A részben terhelő tanúvallomásokból és okirati bizonyítékokból, illetőleg a pótlólag felsorolt elsőfokú bíróság által tételesen nem elemzett bizonyítékokból kizárólag arra vonható következtetés, hogy a vádlott csakúgy, mint tanúl tanúl8 ügyvezetői időszaka alatt tanúsított olyan magatartást, mintha ügyvezető lenne (így írtak alá mindketten munkaszerződéseket), ugyanakkor arra vonatkozóan terhelő bizonyíték nem áll rendelkezésre, hogy az adóbevallást illetően tanúl8 ügyvezetői időszakában bármilyen feladata lett volna a vádlottnak, azt tanúl8 rátelepítette volna. Az ügyészség által pótlólag felsorolt bizonyítékoknak - melyeket egyébként a törvényszék a bizonyítási eljárás anyagává tett - az elsőfokú bíróság által felsorolt bizonyítékokkal történő összevetésével sem lett volna bűnösséget megalapozó tényállás megállapítható helyes logikai következtetéssel.

Ugyanakkor helyesen járt el az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során, amikor a vádlott büntetőjogi felelősségét a 2007. év január hó 9. napjától 2007. év december hó 17. napjáig terjedő időszakra megállapította, hiszen a társaság képviselőjére egyedül ő volt jogosult, az ítélet 8. oldalán a tényállásban rögzítettek minden tekintetben helytállóak, a védői érvelés e körben nem fog helyt. A védő a perbeszédében találgatásokba bocsátkozott, amelynek relevanciája sincs, mert a vezető tisztviselőt akkor is terheli az adó- és járulék bevallási- és befizetési kötelezettség, ha a céget valamikor meg kívánja szüntetni. Az ügyvezető - hacsak nem tévedésben levő személy,

megtévesztett stróman, mely a vádlott esetében fel sem vetődhet - alappal nem hivatkozhat arra, hogy nem volt tudomása a bevallási és fizetési kötelezettségről.

Okszerűen következtetett tehát a törvényszék a vádlott bűnösségére a 2007 éves időszakra vonatkozóan, illetve a magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében.

Helyesen mutatott rá a jogi indokolás körében, hogy az adó és járulék bevallási- és befizetési kötelezettség teljesítése a bejegyzett vezető tisztségviselőt terheli. Bírói bizonyossággal nem volt

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

megállapítható, hogy tanú¹⁸ a kötelezettség teljesítését illetően tévedésben lett volna, őt a vádlott irányította, illetőleg segítette abban a körben, hogy ne nyújtson be adóbevallást és ne fizesse be a társaságot terhelő adókat és járulékokat annak ellenére, hogy ez a kiközvetített munkavállalóktól levonásra került. A vádlott közvetett tettesi, felbujtó vagy részesi szerepe sem állapítható meg a 2004-2005-2006 adóévekre vonatkozóan. Az elsőfokú bíróság által alkalmazott elbíráláskori jogszabály szerint pedig felmentő rendelkezések meghozatalának nem volt helye, mert a költségvetési csalás bűncselekménye egységet képez.

A magán-okirathamisítás vétségében a vádlott tettesi szerepe a védői érveléssel szemben megállapítható, mert a tényállásban írt adóbevallás benyújtása az elektronikus elküldés mellett is az ügyvezetőhöz kapcsolható, a valótlan tartalmú okirat felhasználója ő volt.

Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság a törvényszékkel az alkalmazott jogszabályt és az üzletszerű elkövetés hiányát illetően. (ítélet 14. oldal utolsó kettő bekezdésében és 15. oldalon kifejtettek)

Az a körülmény, hogy az elbíráláskor hatályos törvény rendelkezése folytán a több, egymással valódi anyagi halmazatban álló bűncselekményt egy rendbeli bűncselekményként kell értékelni, nem vezethet oda, hogy a mesterségesen létrehozott (ún. összefoglalt bűncselekmény) 1 rb. bűncselekményre figyelemmel a rendszerint több bűncselekmény elkövetését igénylő üzletszerűség megállapítására ne kerülhetne sor. Üzletszerűen követi el a cselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik, mely jelen esetben maradéktalanul megállapítható. A rendszeres haszonszerzésre törekvés az elkövető célzatára utal. Az üzletszerűség még olyan esetben is megállapítható, amikor a célzat nem realizálódik. (Kúria Bhar. II.1549/2013/11.számú határozat)

Az üzletszerű elkövetés hiányával kapcsolatos téves állásfoglalás vezette az elsőfokú bíróságot oda, hogy a vádlottra az elbíráláskor hatályos büntető törvényt tartotta összehatásában kedvezőbbnek. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott Btk. (2012. évi C. törvény) 396. §-a szerint helyesen az üzletszerű elkövetés értékelésével a vádlott cselekménye a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontba ütköző és a (4) bekezdés a) pont szerint minősülő és büntetendő költségvetési csalás büntette, amelynek büntetési tétele 5-10 évig tartó szabadságvesztés, a közbizalom elleni cselekmény a Btk. 345.§-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége, melynek büntetési tétele 1 évig terjedő szabadságvesztés. A Btk. 81.§ (3) bekezdésében írt halmazati szabályok szerint a kiszabható büntetés 5 évtől 10 év 11 hónapig terjedhet. Hivatkozni szükséges e körben az irányadó Btk. 80.§ (2) bekezdésében írt középértékre is, mely 8 évhez közelít.

A vádlott cselekményei az 1978. évi IV. törvény szerint 3 rb. az 1978. évi IV. törvény (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntetteként, valamint 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntetteként, a közbizalom elleni cselekmény az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerint magánokirat hamisítás vétségeként értékelendő. Az üzletszerű elkövetés az elkövetéskor hatályos törvény szerint nem minősítette súlyosabban az adócsalás bűncselekményét. A legsúlyosabban minősülő bűncselekmény büntetési tétele 1-5 évig terjedő szabadságvesztés, ezért a halmazati szabályokra figyelemmel a szabadságvesztés

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

büntetés 1 és 7 ½ év között szabható ki, a hatályos büntetőtörvény tehát nem biztosítja az enyhébb elbírálás lehetőségét, ezért a másodfokú bíróság az elkövetéskor hatályos törvény szerint minősítette a vádlott cselekményeit.

Tekintettel arra, hogy a vádlott ügyvezetése alatt álló társaság havi bevalló volt a 2007-es adóévben, a költségvetést károsító cselekmények folytatólagosan elkövetettnek minősülnek. A költségvetést károsító cselekmény annyi rendbeli, ahány adó- és járulék nemet érint, a minősítésnél figyelemmel kellett lenni az 1978. évi 138/A. §-ban írt értékhatárookra. Az adóbevétel csökkenés a b.) pont szerint nagyobb, ha 200.000 forintot meghalad, de 2.000.000 forintot nem halad meg, c.) pont szerint jelentős, ha 2.000.000 forintot meghalad, de 50.000.000 forintot nem halad meg. A vádlott cselekményeit az ítéltábla 3 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, a 12.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett, jelentős adóbevétel csökkenést eredményező adócsalás büntettének, 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés szerint minősülő, a 12.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett nagyobb adóbevétel csökkenést eredményező adócsalás büntettének, valamint az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző a 12.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségének minősítette.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a Ráckevei Városi Bíróság 7.B.729/2011/4. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátást hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátást megszüntette. Helyesen tüntette fel a törvényszék az előéleti adatok között, hogy a határozat 2012. év április hó 11. napján kelt és emelkedett jogerőre, a próbaidő 2013. év április hó 10. napján eltelt. Eszerint próbaidő előtt elkövetett cselekmény miatt folyik az eljárás, de nem a próbaidő alatt, így a próbára bocsátás megszüntetésének törvényi feltételei nem állnak fenn, a rendelkezést a másodfokú bíróságnak mellőzni volt szükséges **a próbára bocsátással érintett büntetőügyet pedig el kellett különíteni.** (54/2007. Bk vélemény 5. pont)

A büntetékiszabás során irányadó körülményeket a törvényszék feltárta.

További súlyosító körülmény a magánokirat hamisítás vétsége folytatólagossága, a többes halmazat. Az enyhítő körülmények közül mellőzni szükséges, hogy a vádlott gyermekek eltartásáról gondoskodik, mert helyes azon ügyészi érvelés, hogy a vádlottat éppen tartás elmulasztása vétsége miatt marasztalta el a Ráckevei Városi Bíróság.

A kiegészített büntetés kiszabási körülmények mellett a próbára bocsátással érintett bűncselekmény mellőzése mellett is úgy látta az ítéltábla, hogy a halmazati büntetésül kiszabott 1 év 8 hónap

szabadságvesztés büntetés a 2 év gazdasági társaságvezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltással együtt alkalmazva szükséges, de egyben elégséges a büntetés céljának eléréséhez. Nem értett egyet ugyanakkor azon törvényszéki érveléssel, hogy a szabadságvesztés annak végrehajtása nélkül is elérné célját. A vádlottat utóbb csalás büntette miatt felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték, az elkövetési idő jelen eljárásban elbírált cselekmény elkövetési idejével egyező. A vádlottal szemben kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés érheti el a büntetési célt.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata az 1978. évi IV. tv. 43.§ a.) pontja alapján börtön.

A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést az ítélet tábla mellőzte, egyúttal a vádlottat az 1978. évi IV. tv. 53-55.§-ai a közügyektől a főbüntetéshez igazodó mértékben eltiltotta. A foglalkozástól eltiltás az 1978. évi IV. tv. 56.§-án alapul.

Fővárosi Ítélet tábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. szám

Helyes ugyanakkor a vagyonekbevétele mellőzésével kapcsolatos elsőfokú rendelkezés, azonban nem a törvényszék által írt okból. Az 1978. évi IV. tv. 77/B.§ (1) bekezdés a.) pont szerint vagyonekbevétele kell elrendelni arra a vagyont, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

A vagyonekbevétele célja a bűncselekmény elkövetése révén szerzett vagyongyarapodás elvonása. Ha a cselekmény jellegénél fogva sem az elkövetőnél, sem a társaságnál nem következett be gazdagodás, úgy vagyonekbevétele nincs helye.

A kétszeres elvonás tilalmára figyelemmel amennyiben az adóhatóság az elkövetőt vagy a gazdálkodó szervezetet, amelyik gazdagodott az elvonás folytán, már kötelezte a megfizetésre, nincs helye vagyonekbevétele alkalmazásának.

A másodfokú eljárásban beszerzett válaszirat tanúsága szerint az adóhatóság a gazdasági társaságot a megállapított adóhiány megfizetésére már jogerősen kötelezte, amely azonban a felszámolás miatt behajthatatlan volt. Figyelemmel arra, hogy tényként nem volt rögzíthető, hogy az elvont adóval és járulékokkal ténylegesen a vádlott gazdagodott volna, az ítélet tábla az ügyészi indítványban foglaltak ellenére sem rendelt el a vádlottal szemben vagyonekbevétele.

Az 1978. évi IV. tv. 47.§ (1) és (2) bekezdés II. fordulata szerint a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának akkor van helye, ha büntetése háromnegyed részét kitöltötte. A Be. 258.§ (2) bekezdés e.) pontja szerint kizárólag a Btk. (2012. évi C. törvény) alkalmazása esetén kell feltüntetni a rendelkező részben a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezést, az 1978. évi IV. tv. alkalmazása miatt az ítélet tábla a rendelkező részből az ezzel kapcsolatos rendelkezést mellőzte.

Az elsőfokú bíróság büntetői költség viselésével kapcsolatos döntése helytálló.

A fent írtakra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Be. 361. § -a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyén indokainál fogva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az ítélőtábla a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, annak viselésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte.

Budapest, 2017. április hó 27. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2016. március hó 24. napján kihirdetett 24.B. 2287/2013/102. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.229/2016/21. számú ítéletével

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.229/2016/21. szám

eszközölt változtatással 2017. április hó 27. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2017. április hó 27. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Bradáné Bódi Ilona
tisztviselő